

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Štev. 46.

V Ljubljani, v torek 25. februvarija 1902.

Letnik XXX.

Državni zbor.

Dunaj, 24. svečana.

Državni proračun

Srečni narodi avstrijski! Poslanska zbornica se je čez pet let spomnila svoje najvažnejše pravice in naloge, da razpravlja o državnem proračunu. Paragraf 14. je zopet v muzeju, ustava je stopila v popolno svojo veljavo. Državni zbor je zopet na trdnih nogah, ker ima vlada najboljšo upanje, da spravi proračun pod streho. Nemški poslanci hočejo dovoliti celo češko tehniko v Brnu ter vpriporiti le gledališki grom proti češki gimnaziji v Opavi. Tako pišejo in slikajo razmere glasila raznih poganjcev in mešetarjev. Istina je pač, da se vrši razprava o proračunu, a doslej, kolikor se spominjamo, še noben govornik niti v odseku niti v zbornici ni presojal in ocenjeval posameznih postavk v proračunu. In morda ni — neopravičen znani izrek, da se strahu tresejo avstrijski narodi, ko se na Dunaju zberó njihovi zastopniki. Morda niti ena številka se ne predružači v proračunu, kakor ga je vlada predložila zbornici, in vendar bode še tedne in tedne dežilo raznih govorov, katerih navadno nihče ne posluša. A danes je že tako, da hočejo volivci brez razlike čitati govore svojih poslancev. In to je glavni vzrok, da se mnogo govori in navadno isto ponavlja. Tako je že doslej v nadrobni razpravi o proračunu oglašeni okoli 550 govornikov. Ker pa poljski klub in nemška ljudska stranka še niso oglasili svojih govornikov, utegne se število govornikov zvišati na 700. Ko bi vsakrati govoril le po pol ure in bi vsaka seja trajala 8 ur, potrebovala bi zbornica najmanj 42 sej in morala zborovati do sredi poletja. Zato pa si vladni krogi ubijajo glave, kako bi okrajšali razpravo. Jutri menda se snidejo načelniki raznih klubov, da določijo število govornikov tudi za nadrobno razpravo. Bržčas bode odločeval žreb in utegne se zgoditi, da dobe nekatere stranke razmeroma veliko število govornikov, druge malo ali celo nobenega.

Ob tej priliki pa moramo zopet opozarjati na velike nedostatke poslovnega reda.

Sicer je nemogoč tak posloveni red, ki bi preprečil vse izgrede, toda vsaj toliko pravice bi si morala zbornica dati, da onemogoči popolno anarhijo. Dva, trije kričadi morejo danes, ako poznajo vse vrzeli poslovnega reda, onemogočiti vsako razpravo. Toda danes gotovo i vlada ne misli na premembo poslovnika, ker ima druge večje skrbi in skuša vsaj premirje vzdržati mej strankami.

Današnja seja

se je pričela ob 3. uri. Prvi današnji govornik dr. Ferjančič je največ govoril o celjskem vprašanju in primorskih razmerah. Glede Celja je izjavil, da morajo Slovenci vstrajati pri svoji zahtevi, ker bi nam sicer danes vzeli gimnazijo v Celju, prihodnjič vsoprednice v Mariboru i. t. d. Glede primorskih razmer je navaal že znana dejstva, ki popolnoma pobijajo trditve italijanskega poslanca dr. Bartolija. Mej tem govorom so glasno ugovarjali italijanski poslanci, osobito dr. Hortis in dr. Benati.

Dr. pl. Körber

je danes zopet posegel v razpravo, hoteč menda ublažiti svoj prvi govor, s katerim je pretil zbornici s premembo ustave. Rekel je, da bodo posamezni ministri odgovarjali na razne želje in pritožbe pri posameznih poglavjih v nadrobni razpravi, on se hoče danes omejiti na tri točke, in te so: Parlamentarne razmere, nagodba z Ogrsko in narodnostno vprašanje. Tolmačile so se njegove besede v prvem in drugem govoru, da hoče vlada poslance svariti, pestiti ali celo ustavo premeniti. Dr. pl. Körber pravi danes, da ni mislil ne na prvo, ne drugo, a najmanj na tretje. Vlada je kot uradniško ministerstvo izražala le skrb, kaj se zgodi z državo, ako parlament odpové vse delo. Mi ne smemo naših razmer primerjati z onimi v drugih deželah. Drugod se vrše boji proti vladi in nasprotno, a v Avstriji je boj naperjen tudi proti državi sami. Vsaka, tudi najmanjša država išče novih virov, zbira svoje moči, le Avstrija zastaja že nekaj let vsled parlamentarnih bojev. In vlade dolžnost je, da opozarja na nevarnosti za državo, osobito v času, ko je

treba rešiti toliko važnih gospodarskih vprašanj. V tem oziru so se razmere malo zboljšale. Megle razpadajo in politično vreme se jasni. Vlada upa, da se parlamentarne razmere sploh stalno uredi. Kar se tiče poslovnika, je pač vlade topla želja, da bi se premenil in zboljšal, toda sedaj ni še prišel pravi čas.

Kar se tiče nagodbe z Ogrsko, je vlada mnenja, da se z Ogrsko ne more prepirati o vsaki najmanjši točki. Vladi dolžnost je, da vzdrži nagodbo in zvezo z ogrsko državno polovico v smislu in duhu prve nagodbe l. 1867. Producent v Avstriji ne sme biti tujec ali sovražnik onkraj Litve in isto velja o ogrskem producentu. Vlada pa hoče pospešiti obravnave, da čimpreje zbornici predloži nagodbo. Isto velja tudi o trgovinskih pogodbah. V tem oziru hoče vlada braniti tudi koristi poljedelstva, ki sadi mnogo pene. Vladi bode le toliko žrtvovala, kar more prenesti ta panoga poljedelstva. S tem je vlada dala razumeti, da bode morala opustiti bonifikacije ali podpore pri izvažanju sladkorja v druge države. Te podpore znašajo že 18 milijonov kron, ki si jih razdele vedji in manjši sladkorni tovarnarji. S tem je bilo ustvarjeno umetno poslopje, ki se mora zrušiti. Posledica je ta, da je avstrijski sladkor na Angleskem cenejši, nego doma.

Konečno je ministerski predsednik obžaloval narodnostni prepir v Avstriji, ki ovira resno delo na gospodarskem in socialnem polju. Sedanja vlada si je postavila kot nalogo, da ohrani »status quo« in prepreči vsak nov prepir.

Vlada hoče biti nevtralna in pravična do vseh narodov. (Živahni ugovori mej češkimi poslanci) Zbornica pa naj vporabi svojo pravico, da čim preje pretrese in reši državni proračun ter vladi olajša trudapolno delo. (Pohvala.)

Novega torej min. predsednik ni povedal, k večjemu, da je skušal ublažiti utis svojih govorov meseca oktobra in decembra, ko je z resnim glasom Damoklejev meč obesil nad glave poslancev, kar je vznemirjalo zastarele in zarjavele ustavoverce.

Nato so govorili dr. Tamboš, dr.

Kern in Hauck. Jutri utegne biti glavna razprava končana.

Koncem seje se je vršila daljša debata o nujnem predlogu vsenemca posl. Bergerja, naj vlada sistira razpisane volitve v liberško trgovsko in obrtno zbornico, ker so se baje godile velike nepravilnosti. V debato je posegel tudi trgov. minister Call. Nujnost predloga je bila odklonjena.

Iz hrvaškega sabora.

Iz Zagreba, 23. febr.

Čestitka sv. očetu Leonu XIII.

Zadnje štiri sednice hrvaškega sabora so bile prav živahne. Razprava o zakonski osnovi glede komasacije zemljišč je bila sicer suhoparna, zato so pa drugi predlogi oživili saborsko delovanje. Tako je v sredo 19. febr. posl. dr. Harambašić izročil predlog saborske opozicije, da se čestita sv. očetu papežu Leonu XIII. ter je svoj predlog priporočil s krasnim govorom, v katerem je razložil posebne zasluge sv. očeta za hrvaški narod s tem, da mu je v cerkvi pridržal glagolico in uredil zavod sv. Jeronima za mladež hrvaške narodnosti; sicer ga v tem predloju naši sovražniki od vseh strani, ali z božjo pomočjo jih bode premagal Hrvatom na korist.

Razumi se, da saborska večina ni mogla zaostati v tem slučaju za opozicijo, pa je po svojem članu kanoniku Matunciju stavila isti predlog, tako, da je ves sabor hrvaški enoglasno sprejel častitko sv. očetu k njegovi petindvajsetletnici papeštva. Kaj porečejo na to slovenski liberalci, ko bodo brali, da je čestitala papežu tudi večina hrvaškega sabora, katero je proglasil dr. Tavčar za liberalno? Ona je liberalna, ali v takih vprašanjih se vendar le razlikuje od poznatih slovenskih liberalcev, katerim tudi taki svečani trenotki v življenju krščanskih narodov niso sveti.

Peticija zagrebških vseučiliščnikov glede izjednačenja izpitov z avstrijskimi vseučilišči je bila sprejeta v sednici 22. febr. ter izročena visoki vladi, da tudi ona v tem pogledu pomore do enakopravnosti izpitov, če jo bode radi tega vprašala avstrijska

LISTEK.

Nekaj o srčnem poškodovanju.

Spisal Medicus.

(Konec.)

Rane srca morejo imeti vsled kompliciranega sestava srca razne slike. Ločiti je treba prodorne in neprodorne rane. Neprodorne rane se omeje samo na srčno mišico, ne dosežejo pa srčne votline. Prodorne so one, ki segajo do srčne votline, morejo se pa te, kar je samo ob sebi umevno, raztezati tudi na nasprotno srčno steno, ter to deloma ali pa popolnoma prevotliti. Neprodorne rane so manj nevarne, kakor prodorne, morejo postati pa tudi ravno tako nevarne, ali pa še bolj, ako je bila zadeta večja arterijelna žila v srčni mišici. Iz te brizga potem kri v srčno mošnjo in ta kri temporira in ustavi bitje srca.

Prodorne rane postanejo lahko sestavljeno-prodorne. Ako je prizadet samo en del srca (na pr. samo mišice, ali samo preddvor, ali samo dvor itd.), potem je rana enostavna. Ako sta prizadeta dva ali

več delov srca (na pr. oba preddvora, oba dvora, ali levi dvor in levi preddvor itd.), potem je ta rana sestavljena. Enostavne prodorne rane so zopet manj nevarne, kakor če je prizadetih več delov srca. So nekatere mesta v srcu, ki ne prestanejo nobene poškodbe; ako je kako teh mest zadeto, umre poškodovanec v trenutku poškodbe.

Poškodovanja srca morejo biti komplicirana tako, da so poleg srca prizadeti še drugi plemeniti organi. Sopoškodovana morejo biti pljuča, prsna mrena, velike žile odvodnice, jetra itd. Prigodi se, da večkrat neposreden vzrok smrti ni srčno poškodovanje, ampak poškodovanje kakega teh delov. Če je bila predrti večja žila odvodnica, more poškodovanec v malih trenutkih izkravetiti. Poškodovanje pljuč, prsne mre, jeter itd. privede sčasoma do gnojnega vnetja omenjenih organov in sekundarno do smrti.

Iz tega je razvidno, kako različna so poškodovanja v srčni strani in kako različnim nevarnostim je izpostavljen tak ranjenec.

Kar se smeri rane tiče, morejo tudi v tem nastati najrazličnejše slike. Smer rane

more biti pravokotna k srčnej osi ali poševna tako, da tvori s srčnim koncem bolj ali manj oster kot. Iz rane na koži se ne more z gotovostjo sklepati na sedež srčne rane, ker morejo rebra dati poškodovalnim predmetom v notranjščini drugo smer. Po kožni rani bi se sodilo, da je ranjen levi dvor, v resnici pa je ranjen preddvor ali pa srce še sploh prizadeto ni. Kroglja lahko zdrsne po rebro v stran, pa obtiči kje v hrbtnih mišicah. Znan mi je take vrste slučaj, ko se je videla globoka luknja v srčni strani, pa srce sigurno ni bilo prizadeto. To so pa seveda največkrat le srečni slučajji. Isto velja o poškodovanjih z noži, bodali itd. Znani so slučajji, ko si je hotel samomorilec poriniti oster nož v srce, zadel je pa v rebro in samomor se ni posrečil. Drugič ni poskusil, ker je prvič preveč bolelo.

Najbolj pogostna posledica srčnega poškodovanja je smrt. Nekateri ranjenci padajo v trenutku poškodovanja na tla in pri tej priči so mrtvi. Ti so precej redki. Drugi padajo v nezavest, pa se počasi zopet zavedo ter v malo urah ali celo v več dneh vsled krvavenja tako oslabé, da v znaku največjega oslajenja umrjo. Zopet drugi

okrevajo popolnoma in zmožni so zopet veseliti se življenja, nenadoma jih pa zadene smrt. Najbolj umljivi so tovrstni slučajji, ako je ostala krogla ali igla v srčnem mesu. Vsled gibanja poškodovanca in bitja srca more igla v srčnem mesu arcu prizadeti nove rane. Kroglja more potovati, in tako poškodovati srce še bolj. Ako ni pa niti krogle niti igle dobiti v srcu, je vzrok nenadne smrti domnevanega okrevanca sekundarno krvavenje iz rane, katere se še ni popolnoma zacelila. Zopet drugi umro vsled kompliciranosti poškodovanja čez več dni in več mesecev. Te kompliciranosti sem omenil že preje, namreč sopoškodovanja važnih organov in njih gnojno vnetje, katero tira poškodovanca v žalostno smrt. To se dogaja zlasti pri ranah, ki so bile prizadete s septičnimi (umazanimi) predmeti.

Zopet drugi ranjenci na srcu okrevajo in ozdravé popolnoma brez vsake operacije. To je dejstvo, ki nam srčna poškodovanja kaže v malo jasnejši luči, kakor se je sploh mislilo. Fischerjevo statistiko sem že preje omenil.

Iz kirurgija? Ta je že storila in bode še več storila, da procentna številka ozdravljenja pride do višje stopinje. Do sedaj je

vlada; sama pa naj ne začne pregovarjati, ker se ne vé, če bi to bilo drago avstrijski vladi. To je pač preskromen predlog, pa se bo moralo na ta način še dolgo čakati na izjednačenje, če se bo de pričakovala kakšna inicijativa v tej zadevi od Avstrije. Toda predstojnik za bogočastje in uk stoji na tem stališču, da ima Hrvaška za svoje avtonomne odnošaje vse, kar potrebuje; sedanja hrvaška vlada pa ne more misliti tudi na potrebo ostalih Hrvatov. To stališče je sicer prav udobno, domoljubno pa ni, ter se ne more na noben način odobravati, ker gre tudi v korist Mažarom, a na škodo vseukupnosti hrvaške, ki bi morala biti vendar tudi višjim hrvaškim predstavnikom važna zadeva.

Dodatek k postavi za hišne zadrage.

V isti sednici se je razpravljalo o dodatku k postavi za hišne zadrage. Znano je, da je hrvaški narod živel v zadrugah do Mažuraničeve vlade. Takrat se je izdala postava, da se morajo zadrage razdeliti. Narod pa za to še ni bil dosti pripravljen. Zadrage so se začele deliti, a tudi narod propadati. Delitve so bile tudi tajne, katere še do zdaj niso izvedene. Vse to je zlo delovalo na gmočni napredek hrvaškega naroda. Da se vzdrži še to, kar se dá, in da se ne razsujejo še obstoječe zadrage na škodo združnih članov, je izdana ta najnovejša postava, katero je sprejela tudi opozicija, premda po izjavi poslanca dr. Banjavčiča nima mnogo nade, da bi se dalo s to postavo stanje naroda popraviti, posebno še radi tega ne, ker se sedanje politične oblasti premalo ozirajo na upravo in potrebe naroda nego raje politizirajo tudi v takih zadevah. Postava je bila sprejeta po temeljith govorih dr. Pli-verića in dr. Banjavčiča v splošni in podrobni razpravi.

Razpor mej tirolskima kršč. strankama.

Hudi razpor, ki se je že povodom zadnjih državnozbornskih volitev pojavil mej tirolskimi konservativci in kršč. socialisti, se še ni polegel. Sedaj sicer mirujejo prvi, a s tem večjo agilnostjo in naporom delajo drugi ter izpodkopavajo tla konservativni stranki.

En tak nov poskus so izvedli minule dni kršč. socialisti v Brunecku, ko so ustanovili novo kršč. socialno kmečko društvo za Tirolsko, akoravno so že katoliški kmetje Tirolske organizirani v konservativnih kmečkih društvih. Če je bil ta poskus pameten, bo seveda pokazala bodočnost, a bati se je, da se uresniči tu pregovor: »Kjer se prepirata dva, . . .« — Navzočih je bilo, kakor pravijo, do 400 kmetov in tudi nekmetov, duhovščina pa ni bila zastopana niti po enem članu. Govorila sta od kršč. socialne strani posebno posl. Schraffl in dr. Guggenberger. Svoj pristop k novemu društvu je priglasilo 142 članov.

Novo društvo je naperjeno kajpada v prvi vrsti proti Rokitsanskega »bauernbünd-

znanih kakih dvajset operacij na srei in od teh je okrevalo osem, t. j. štirideset odstotkov operirancev. To je pač lepa številka, če je resnica, da bi bili poškodovanci brez-pogojno umrli, ako ne bi bili operirani.

Srčne operacije se morejo ločiti v dve vrsti: Punkcija srčne mošnje v svrhu odstranitve v srčni mošnji nabrane krvi. To se zgodi s posebnimi iglami in srkalnicami. Ta operacija pa ima pomen samo tedaj, ako potem zopet ne krvavi.

Da se to zabrani, se izvrši operacija, kakor je popisana v Fontanovem slučaju.

Za občinstvo važno je vedeti, kaj je storiti, če je kedo ranjen v srčno stran. Tu velja sledeče pravilo: Vsak ranjenec, ki ima rano v srčni strani, naj si bo srce v resnici ranjeno ali ne, prenese naj se kolikor mogoče previdno, v hladen, miren prostor, kjer naj uživa popolni mir. Vsak hrup, zbiranje ljudi, tarnanje in jadikovanje je neumestno, ker vse to vzburja bolnika in mu stori položaj še bolj nevaren. Hrane naj se mu da le toliko, da živi, železi je pametnega strežaja, zdravnika je pa treba klicati v vsakem slučaju. S pametnim ravnanjem z bolnikom in s pravo zdravniško pomočjo je vendar le mogoče, kakor kaže moje prejšnje izvajanje, srčnega ranjenca potisniti v število onih desetih odstotkov, ki okrevajo.

lerjem», ki razpregajo svoje mreže po celem Tirolskem in ki so menda dosedaj zadeli ob preneznaten odpor od konservativne strani. Kako prav bi bilo, ko bi sedaj skupno nastopila proti njim oba krščanska tabora!

Sladkorna konferenca v Bruslju.

V soboto je, kot smo že omenili, bruseljska konferenca nadaljevala svojo razpravo o novi mejnarodni pogodbi ter pričela pretresati najvažnejšo točko o odpravi sladkornih premij ter ureditvi carinskega vprašanja. Pozno zvečer je konferenca po daljši razpravi soglasno sklenila, da se s 1. septembrom 1903 odpravijo vse sladkorne premije. Gledé druge točke se pa razprava ni dovršila in se nadaljuje v prihodnji seji. Splošno se pa sodi v no- učenih krogih, da bota Avstro-Ogr in Nemčija pogoreli s svojimi predlogi. Zmagali bodo bržkone Angleži.

Horánsky-Hegedűs.

Kakor v naši monarhiji govori se tudi na Ogrskem o premembi v vodstvu trgovinskega ministerstva. Mej tem ko bo pri nas prevzel zadevno mesto baje sam ministerki predsednik Körber, bo v onostranski državni polovici nasledoval trgovinskemu ministru Hegedűsu poslanec Horánsky, ki je sicer že dalje časa ministerki kandidat, a mu je Szell doslej vspešno zapiral pot v kabinet. Sedaj pravijo, da potrebujejo v ministerstvu moža, ki je povsem kos nagodbenim in carinskim vprašanjem, kar se pa baje ne more trditi o Hegedűsu.

Kauffmanova zadeva v pruski poslanski zbornici.

Povodom razprave o proračunu za notranje ministerstvo je v pruski poslanski zbornici prišla v razgovor tudi znana nepotrdiv obćinskega svetnika Kauffmana berlinskimi županom. Boj proti vladi je prišel poslanec Richter, ki je v dolgem govoru prijemal notranjega ministra barona Hammersteina. Očital je vladi, da ali ne pozna razlogov, valed katerih cesar ni potrdil Kauffmanove izvolitve, ali pa istih ne smatra za toliko resne, da bi jih tolmačila zbornici. Ministri sploh ne znajo priti v dotiko s cesarjem, ker večkrat preteko leta, predno razun Bülowa še kak drug minister poroča vladarju. S takim postopanjem se okorišča le socialna demokracija.

Minister Hammerstein se je v svojem odgovoru pečal samo z Richterjem ter se norčeval iz njegovih izvajanj. Izjavil je končno, da rad prevzame vso odgovornost za kraljevo odločbo. Nadaljni govorniki so večinoma pritrjevali ministru, le posl. Barth je rekel, da bi moralo ministerstvo preprečiti tako vladno odločbo, če mu pa to ni bilo mogoče, naj poda demisijo.

Protestanška sodba o zakonu proti jezuitom.

Nemški katoliški centrum je, kot smo poročali, te dni obnovil svoj znani predlog, naj se že vendar enkrat razveljavi vsem nazorom svobode nasprotujoči zakon proti jezuitom.

O tem predlogu katoliškega centra piše sedaj švicarski protestant urednik Bopp mej drugim to-le: »S predlogom se hoče temeljito zagotoviti popolno svobodo vsaki veri. Pred celim svetom se jasno potrjuje dejstvo, da svobodomiselnost, koder je na vrhuncu, ne priznava niti najprimitivnejše, najidealnejše svobode, posebno ne verske, in da izvaja povsem tak usoden pritisk, kakoršnega obdoluže druge. . . . Bolj idealnega in pravičnega si ne moremo misliti nobenega predloga, kakor je ta katoliškega centra. Z njim se osmešijo vse svobodomiselnostne stranke ne samo v Nemčiji, marveč tudi v Švici.«

Kako so zbudile te besede protestante v Nemčiji, je pač najboljši dokaz odgovor »Augab. Postzeitung«, ki pravi, da Bopp ne pozna razmer v Nemčiji in da se protestantje raje odreko gotovim koristim, ki bi jim jih nudil centromov predlog, nego da bi dovolili katolikom večjo svobodo.

Kriza v Italiji.

Včerajšnji rimski listi poročajo, da kralj ne bo sprejel demisije Zanardellijevega kabineta. To se zgodi bržkone zaradi tega, ker mu ni lahko dobiti mož, ki bi v sedanjih

razmerah hoteli prevzeti vladno krmilo. Govori se torej, da se bo popolnilo edino le izpraznjeno mesto ministra za javna dela, vse drugo ostane pri starem. Za to mesto se baje ponujajo trije kandidati, a kralj se še ni odločil za nobenega. Seveda se sedaj še ne razmotriva vprašanje, kaj poreče na to poslanska zbornica. Gotovo je, da tudi sedaj ne bo marala za predsednika vladnega kandidata Villa in bo vlada morala priti na površje z drugim, večini bolj priljubljenim možem.

Iz drugih virov se poroča, da je kralj pregovoril ministerstvo, da je umaknilo svojo prošnjo za demisijo. Portfelj ministerstva za javna dela bodo izročili kakemu senatorju. Kralju bližje stoječi krogi sami priznavajo, da je radi skrajno nezdravih razmer nemo-goda sostava novega kabineta.

Izpočetka se je sodilo, da bo kralj ugodil želji Zanardellijevega kabineta in Zanardelliju iznova poveril sostavo novega kabineta. To so kralju svetovali tudi drugi politiki, s katerimi se je bil posvetoval. A nevspeh pri razgovorih je kralja uveril, da sostava novega kabineta ni mogoča.

Iz brzojavk.

Poslanca Steina je shod zaupnih mož vsenemške stranke za zahodni del Češke pozval, naj odloži svoj deželno-zbornski mandat, in je izrekel grajo Schönererju. Shod se je vršil v Trutnovem. Navzočih je bilo 400 zaupnikov. Tudi Wolf je bil navzočen. — Obstrukcija v grški zbornici. Opozicija v grški zbornici je pričela obstrukcijo. Včerajšnja seja je trajala celo noč. Poslanec Trikupis je oklofotal poslanca Budurisa. — Klofute v ameriškem senatu. Iz Washingtona se poroča, da so tudi v ondotni zbornici prišle v navado klofute. Poslanec Mac Laurin je očital poslancu Tillmannu, da vedoma laže. Tillmann je skočil raz svojega sedeža na Laurina, nakar sta se pričela oba poslancu pretepavati. Le s težavo so ločili razburjena poslancu. — Dveletna vojaška služba. O upe-ljavi dveletne vojaške službe se vrši burna debata v francoski zbornici. — Proti nemškemu carinskemu tarifu. Berlinsko mesto je prevzelo inicijativo, da organizira skupni protest nemških mest proti nemškemu carinskemu tarifu. — Deželno-zbornske volitve na Nižje Avstrijskem se bodo vršile 5. avgusta. Pri volitvah nastopijo protikrščanski elementi združeni. — Tolstoj se zopet boljše počuti. Nekateri celo upajo, da bo okrevale. — Miss Ellen Stone je baje sedaj vendar izpuščena in je prišla, kakor brzojavljajo iz Carigrada, v Strumza. — Dalmatinski ces. namestnik. Imenovanje ministerskega svetnika barona Handla za ces. namestnika v Dalmaciji je gotova stvar. — Delegacije se snidejo meseca maja v Budimpešti.

Dopisi.

Iz Dola, 10. febr. (Odgovor »Slov. venskemu Narodu«.) Na znani obrekovalni način predbaciva meni »Slov. Narod«, kakor da jaz ne bi bil hotel iti obhajati neke deklice v deset minut oddaljeno vas. Koliko je na tem resnice, se lahko vsak iz sledečega prepriča. V Klečah, pičle pol ure oddaljeni vasi, je ležalo za jetiko bolno deklo. Na prošnjo, naj grem bolno obhajati, sem šel in prejel je trikrat svete zakramente in papežev blagoslov. — Koncem meseca septembra 1901 imeli smo tridnev-nico pod vodstvom pred. g. P. Verhovca; tudi gospod pater je bil naprošen in jo je spovedal in previdel. Nekoliko časa po tridnevnicu pridejo pome; hitro vzamem burzo in grem obhajati. Kmalu na to pošljejo zopet pome. Jaz jim rečem: »Saj ni dolgo, kar sem jo obhajal, in saj je bila trikrat obhajana; ako pa le zelo želi, in če ji bo zelo slabo, bom zopet prišel.« Med tednom umre deklica. Ko so mi prišli to naznanit, vprašam jih, zakaj da niso pome poslali, ko ji je bilo slabo, a dobil sem odgovor: »Zato ne, ker ni bila za sveto obhajilo.« Toliko resnici na ljubo!

Karol Ceme, župnik.

Iz Radovice na Belokranjskem. Obćinsko predstojništvo občine Radovice odločno oboja vse napade in nagromadene laži v »Slov. Narodu« lanskega leta št. 262. in št. 22. tekočega leta istega lista proti našemu pred. gospodu župniku in predsedniku krajnega šolskega sveta na Radovici, ker gospod župnik oziroma krajni šolski pred-

sednik skrbi za to, da bi ljubi mir ohranil med ljudmi in da bi tudi šola процvitala.

Zaradi tega izreka občinsko predstojništvo veleprečistemu gospodu župniku in gospodu šolskemu predsedniku vso čast in zvestobo.

Županstvo občine Radovica 6. febru- rija 1902.

Kramarič, župan. Marko Geršič, Martin Vouk, Martin Vukšinič, Jurij Režek, obč. svetovalci.

Izpred sodišča.

Kasnovano liberalno psovanje.

Župnik Kosec iz Kamnja pri Gorici je tožil Antona Vodopivca iz Kamnja, ker mu je Vodopivec očital celo vrsto grdih reči, očitno nahujskan od goriških in vipav-skih liberalcev, s katerimi ima zveze, in ga je nekoč iz svoje hiše skoro da s surovo silo iztiril. Vodopivec je dobil za to tri tedne zapore. To je bilo pa Vodopivcu baje še premalo. Na dotični obravnavi je župnika Vodopivec dožlil napeljevanja pri h krivemu pričevanju. Zastopnik župnika Kosca dr. Brejc pridržal si je pravico tudi radi tega nastopiti proti Vodopivcu in re-zultat je bil, da je bil Vodopivec, katerega so na cedilu pustile lastne priče, z nova obojen še na 14 dni zapore.

Pesem o sv. Janezu. Janezu Gostiši se ne more očitati, da ni dober pevec. Rad poje in tako je tudi nek petek pel mimo Domžal v fantovski družbi lepo pesem o sv. Janezu. Prav postavil se je, saj je bil oblečen v vojaško bluzo. Takrat pa je prišel mimo že 7krat kaznovani Lorenc Rokav-vec. In ta Rokavec je kar prepovedal fantom peti, češ »v petek se peti ne sme«. Gostiša je bil pa družega mnenja in je de-jal, da je pesem le od sv. Janeza in da se svete pesmi tudi v petek lahko pojo. Ro-kavcu pa ni bilo na poti samo petje, ampak tudi vojaška bluz Gostiševa. »Kaj boš nosil tako bluzo kot general«, ogodrnjal je Ro-kavec Gostišo, »kaj boš tak po kmetih ho-dil, ki nikdar še vojak nisi bil!« Dvojno kruto razžaljenje je tako sitni Rokavec za-dal Gostiši. Ni bilo dovolj Rokavcu, da je žalil pevsko Gostiševu čast, sedaj mu je še očital, da nikdar pri vojakihi ni bil in vender Gostiša ni bil navaden infanterist, ampak je služil celo pri kanonirjih, kjer je treba iz-redno močnih ušes. Z zaničevanjem je Go-stiša stegnil roko in sunil Rokavca proč od sebe. Rokavec pa je menda ravno tega čakal. Kakor pravi neka priča, je Rokavec bliskoma skočil na Gostišev hrbet, »kar za-vrtela sta se in fertig je bilo«. Janez Go-stiša je bil nevarno z nožem osuven tako, da je tri tedne »vorenge« ležal. Rokavec je danes dobil za to 15 mesecev težke ječe primerno poostrene s posti, da se bo bolj na petke spominjal.

Stavka v Turinu.

Včerajšnje naše poročilo se je potrdilo. Stavka v Turinu se širi. V stavko je stopil tudi del delavcev po železniških delavnicah in stavci. Vlada je v delavnice poslala vo-jake in je sklicala en razred rezerve. Oddelek stavkajočih je pod vodstvom poslanca Morgarija poskusil prevreči tramvajske vozove, a ga je prepo-dila kavalerija. Sedaj vlada baje zopet po-polni mir.

Štrajk se je začel pri delavcih v predilnicah. Da bi ga zatrl, so dali po noči od 20. do 21. februvarija zapreti vse predilne delavce, ki niso imeli dela. To je druge razburilo. Od začetka je bilo le 1000 štraj-kujočih, zdaj pa naenkrat okoli 5000, ker so tudi delavke iz predilnice Hoffmann in Poma pritiskale zraven. Agitacija je postala burna, ko je stražnik ranil neko delavko na nogi, in ko so aretirali nekega pijanca. Po-licija je zdaj resno nastopila, ljudstvo je za-čelo bežati. Pri tem so pohodili neko deklo. Zdaj je prišlo vojaštvo. Delavska voditelj-a Casalini in Mofri sta mirila ljudi, Morgari je pa burno hujskal na oblast, na kapitaliste in na policijo. Množica mu je živahno pritrjevala. Kruh za mesto kupujejo peki na deželi, ker pomočniki ne delajo.

22. februvarij je bil nekoliko mirnejši. Štrajkujoči so nagovarjali tramvajske vo-znike, naj nehajo z vožnjo, a ti se niso udali. Zvečer pa se je začela zopet živahna agita-cija. Prodajalnice so zaprli. Župan je miril prebivalstvo, da je preskrbljeno za kruh.

Nemiri na Španskem.

Iz Španije danes ni natančnih ve-rodostojnih poročil. Nekatera poročila trdijo, da je v Barceloni zopet začel voziti tramvaj, da so tiskarne pričele delovati, druga poro-čila zopet javljajo, da včeraj meščanska garda v Barceloni streljala na stavkajoče, ki so hoteli oprostiti zlikovca, ki sta vrgla dinamitno bombo v samostan pri Sariji. Nekaj oseb je bilo mrtvih, nekaj ranjenih. Iz Madrida se javlja, da danes pri-čno ondi splošno stavko, druge vesti pa trdijo, da se je mnogo madridskih de-lavskih društev izreklo proti splošni stavki in da v Madridu vlada mir.

Časnik L' socialist* dvomi nad vapo-
hom splošnega štrajka ter pravi, da bi stal
toliko denarja, da ga delavci ne morejo
nabrati. V Castilione so se delavci in delo-
dajalci pobotali, dasi so prišli anarhisti iz
Bilbao jih hujskat. V okolici Barcelonski
se baje stavka razširja. Aretiran je predse-
dnik delavske zveze Resvo, Mesarjem,
ki niso hoteli prodajati mesa, so vzeli
koncesijo. Stavkujoči so hoteli zažgati
samostan sv. Klare in so za to polili porto
s petrolejem.

Iz Carvere se selijo boga-
tejša rodbina. Velike previdnosti jim
je treba, da jih množica ne spozna. Ker se
boje v mestu na vlak, gredo nekaj postaj
ven. Nidesar ne morejo nesti seboj. Največ
jih beži v Francijo. Lbežal je tudi socija-
listični voditelj Izak (I) Bale iz strahu, da ga
ne primejo.

V Saragossi vlada med stavkujočimi
velika revščina. Delavci sedaj poziv-
ljajo tovariše v drugih krajih, naj jim po-
magajo. Železniški tir je zastra-
žen. List »Herald« napada vlado, ki ne
pusti, da bi se iz Barcelone poročala po-
polna resnica. Samo pri telefonu se izve
kaka resnična beseda. 20. t. m. je po vlad-
nem poročilu bilo v Barceloni vse mirno in
vlada je izražala upanje, da se kmalu štrajk
konča. V Castilione je bilo skupno posve-
tovanje delavcev in delodajalcev, a še tisti
dan se je zopet začelo gibanje. Na vladno
povelje nedejo delavci delati.

V nekaterih krajih izplačujejo delo-
dajalci delavcem plačo za ves prošli teden,
da bi jih pomirili za privedli nazaj. Časni-
karji poskušajo vse, da omogočijo izhajanje
listov. V provinci je mnogo aretacij.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 25. februarija.

**Nova trdnjava tržaških Sloven-
cev.** Včeraj smo brzojavno sporočili, da je
»Zavod sv. Nikolaja«, ki stoji pod spretnim
vodstvom domoljubne gospe Škrinjar-
jeve, kupil hišo z velikim vrtom v Rocolu
za kupnino 50 000 K. Danes došla nam
»Edinost« pravi o tem veselem dejstvu: Ta
nova gospodarska pridobitev tržaškega Slo-
venstva je toliko pomembnejša, ker je
kupljeno poslopje pripravno
za morebitno bodočo šolo, ve-
liki vrt pa za poletne veselice.

Razpuščen soc-dem. shod. Soc-de-
mokracija v Avstriji se napenja, da bi glo-
rificirala tržaške namere. V kolikor se tiče
splošnega štrajka, mora tržaškemu delavstvu
dati vsakdo prav, vsaj je bila pri tem splo-
šnem štrajku celo večina nesoc.-dem. del-
avstva, poročila o krvavih nemirih v Trstu
pa so na soc.-dem. shodih proračunjena bolj
na hujkanje, kakor pa na trezno, resno
skrb za trpeče delavstvo. Tudi v Ljubljani
so soc.-dem. včeraj priredili v kazinskem
steklenem salonu shod, na katerega dnevni
red so dejali: »Štrajk v Trstu«. Poročevalec
je bil mož, katerega pero za denar služi
liberalno-kapitalističnemu »Narodu«, ki pa,
dasi plačan od »Narodne tiskarne«, še na-
stopa kot zaupnik soc.-dem. V »Narodu«
goji cvetke liberalne žurnalistike in zastopa v
prid liberalcem »Narodovo« tendenco, katero
je svoj čas sodrug Kristan neusmiljeno raz-
bičal. Sodrug Linhart iz »Narodne tiskarne«
je govoril. Novega ni dosti povedal. Novo
je bilo, da se je jezil, da so nekateri listi
krivdo na nemirih od delavstva zvalili na
»mularijo«, »ki je tudi ljudstvo in je pri tr-
žaških dogodkih hotela pokazati, da je tudi
tuc«. Za postopanje tega »ljudstva« ni imel
Linhart seve nobene grajalne besede. Ali je
torej ta mularija delala povsem korektno?
Razume se, da je ta najnovejši dr. Tavčar-
jev prijatelj ostro napadal vlado in da mu
postopanje slov. poslancev, ki niso hoteli
glasovati za to, naj se izjemno stanje takoj
odpravi, ni bilo prav, kar seveda poslance
nič ne briga. Zanimivo je, da je član ured-
ništva »Narodovega«, ki je sicer v prav
dobrih odnosih s častništvom, dejal o
častnikih, da je »kasta oficirjev, ki po na-
vadi sovraži in nasprotuje vsemu, kar ni
častniško«. Mi se o pravilnosti ali nepravil-
nosti te trditve ne bomo prekalali, zanimivo
je le, da je to enkrat izrekel član »Naro-
dovega« uredništva. Zadiral se je Linhart
tudi v poslanca Spinčiča radi njegove
interpelacije, zakaj se je nagla sodba v
Trstu razglasila le v laškem jeziku. Linhart
je o grofu Goessu ponavljal nekatere be-
sede, katere je v drž. zboru govoril drž.
poslanec Ellenbogen. Vladni zastopnik je bil
mnenja, da Linhart nima tiste prostosti in

da kar trdi drž. poslanec, ni še pripuščeno
trditi kakemu drugemu, ki ni drž. poslanec,
ter je radi nekega izraza o grofu Goessu
shod razpustil. Nastalo je precejšnje
razburjenje, ki se je pa skoro pleglo. Shod
je bil precej dobro obiskan, ker je dnevni
red »Štrajk v Trstu« privabil mnogo rado-
vednežev.

Tiskovna pravda. Iz Celovca,
dné 24. febr. Dne 6. sušca se vrši pred tu-
kajšnjim porotnim sodiščem večja tiskovna
pravda. Izdajatelj nemčursko-bauernbunar-
skega lista »Bauernzeitung«, lutranec R.
Bertschinger, toži bivšega odgovornega ured-
nika kons. lista, kaplana A. Schaderja radi
razžaljenja časti, ker je »Land-
bote« imenoval »Bauernzeitung« »Lügen-
blatt«.

Znamenje časa. Celjski odvetnik dr.
Mravlag naznanil je graški odvetniški
zbornici, da se po preteku postavnega obroka
treh mesecev preseli v — Maribor! Ta mož,
znan po svojem nastopu v tiskovnih prav-
dah proti Slovincem, zaslužil si je s tem
lepo svoto denarja in tudi že nakupil slo-
vensko posestvo z vinogradi zunaj Maribora.
Porotniške razmere mariborske obetajo mu
menda tudi še boljše žetev, kakor v Celji!

**Okrajna bolniška blagajna v
Kranju.** Ker je dveletna doba delegatov
okrajne bolniške blagajne v Kranju potekla,
razpiše podpisano načelnništvo z ozirom na
§ 29 blagajniških pravil in z ozirom na
sklep v seji dne 17. svedana 1902 nove vo-
litve delegatov, ki se bodo vrsile takole:
Dne 2. marca 1902 ob polu 11. uri
dopoldne v Kranju za občino Kranj, ob 2.
uri popoldne v Naklem za občino Naklo.
Dne 9. marca 1902 ob 9. uri dolo-
poldne v Stražišču za občino Stražišče, ob
11. uri dopoldne na Jami za občino Mav-
čiče. Dne 16. marca 1902 ob 9. uri
dopoldne v Čirčičah za občino Hrašče, ob
10. uri dopoldne v Vogljah za občino Vo-
glje, ob 11. uri dopoldne v Hrašah za ob-
čino Smlednik, ob 2. uri popoldne na Lu-
žah za občino Šenčur, ob 4. uri popoldne v
Cerkljah za občino Cerklje. Dne 23. marca
1902 ob 9. uri dopoldne v Britofu za ob-
čino Predoslje, ob 11. uri dopoldne v Pred-
dvoru za občino Predvor, ob 4. uri po-
poldne v Besnici za občin sv. Jošt. V izvr-
šitev teh volitev — izvzemši v Kranju —
poblaščen je v smislu sklepa načelniške
seje z dne 17. svedana 1902 blagajnik okr.
bolniške blagajne v Kranju.

Važnost poljedelstva je pač znana
vsakemu Slovincu. A treba je, da se polje
obdeluje pametno, da prinaša čim več ko-
risti. Zato pa je zlasti v naših dneh treba
dobrega pouka. Družba sv. Mohorja
je poskrbela za ta prepotrebni pouk že z
raznimi knjigami. Letošnje leto svojim udom
zopet poda tako delo, namreč Rohrmannovo:
»Poljedelstvo. II. del. Posebno
poljedelstvo«. Slovincem že dobro
znani pisatelj je imel pred očmi naše do-
mače gospodarske razmere in potrebe na-
ših oratarjev. Knjiga bo govorila zlasti o
rastlinah in nas bo seznanila o le z
rastlinami, ki so za poljedelce važne, ampak
tudi s pripomočki, ki so potrebni za uspeš-
neje pridelovanje posameznih kmetijskih rast-
lin. Ves pouk bo razdeljen v tri dele: 1.
pridelovanje njivskih rastlin, 2. obdelovanje
travnikov, 3. obdelovanje pašnikov. — Iz
tega je razvidno, kako važna je knjiga za
vsakega slovenskega kmetovalca. Naj bi je
ne manjkalo v nobeni slovenski hiši! —
Ravno sedaj je čas, pristopiti družbi sv.
Mohorja. Naj noben kmetovalec, noben
prijatelj kmetijstva ne zamudi, vpisati se v
Mohorjevo družbo. Čim več nas se
bo združilo, tem večja bo korist, ki jo bo
naš narod od družbe imel! Kdor se torej še
ni oglasil, stori naj to takoj!

**Opustitev mešanih vlakov na juž.
železnici.** Južna železnica še letos opusti
mešana vlaka št. 100 in 101 mej Ljubljano
in Mariborom, mesto nju pa uvede osobna
vlaka, ki bota ob istem času odhajala iz
Ljubljane oz. iz Maribora, a prej dospela na
svoje mesto.

V Opatijo je došel v nedeljo veliki
vojvoda Luksemburški s soprogo. Dne 10.
marca pričakujejo ondi dohod rumunskega
kralja Karola.

**Občinske volitve Volovska - Opa-
tija.** Za te občinske volitve zopet ruje v

prilog laški stranki znani dr. Krstič.
»Edinost« pravi, da mu laška stranka pla-
čuje 100 gld. na mesec. Zmaga je hrvaški
stranki zagotovljena, ako vsi volivci store
svojo dolžnost.

Arhitekt Jager v Ameriki. Ivan
Jager, brat č. g. župnika v Mineapolisu,
je prišel s Kitajskega v Ameriko, kjer se
mudi začasno pri svojem bratu. Gosp. Ivan
Jager, ki je vrl arhitekt in jako spreten risar,
je bil poslan od avstrijske vlade v Pekin,
da je tam nadziral zgradbo novega posla-
niškega poslopja.

**Poskušnja vin iz raznih vinorod-
nih krajev na Kranjskem.** Shodu za-
upnikov društva za varstvo avstrijskega vi-
narstva na Dunaju, ki bo v četrtek dne 27.
t. mes. ob 10. uri dopoldne v mestni dvo-
rani (na rotovžu) in na katerega uljudno va-
bimo tudi vse tukajšnje gostilničarje in
druge interese, bo sledila tudi poskušnja
raznih najboljših vin iz znanih vinskih gor
na Kranjskem. S tem bo marsikomu dana
prilika, posebno gostilničarjem, prepričati se,
kakšne vrste vin se sedaj na Kranjskem
pridelujejo in kam se jim je obrniti, če ho-
dejo svojim gostom kozarček posebnega vin-
skega pridelka predložiti.

Ljubljanske novice. Napad na
nadkomisarja g. Wratschkota. Na včerajšnjem socijalnodemokratskem shodu
v kazini bi bil skoro nadkomisar gospod
Wratschko, ki je razpustil shod, dejanjski
napaden. Nekdo je vrgel proti njemu kro-
znik, katerega so pa drugi še ob pravem
času ujeli, predno je mogel zadeti gospoda
Wratschkota. Da ni nedostajalo psolv, se
razume. — Nemške gledal. pred-
stave bode tudi v prihodnji sezoni vodil
ravnatelj Wolf. — Novo tambu-
raško društvo »Triglava« se je
osnovalo v Ljubljani. — Cestni jarki
na barju se izčistijo. Stroški za to bodo
znašali 2000 kron. Dela, ki se bodo pričela
spomladi, se oddajo ofertnim potom. — Ne-
pošteno deklo J. C., uslužbeno pri
gostilničarju Kalanu, so radi tatvine 40 kron
zaprlj. — Našli so v gledališču zlato za-
pestnico.

Ustavljen vlak. Pri Št. Petru na No-
tranjskem je železniški čuvaj včeraj s strelj
obvestil brzovlak, ki je vozil iz Trsta na
Dunaj, naj se vstavi. Vlak se je vstavil.
Konstatiralo se je, da je bil železniški tir
poškodovan. V vlaku je bil nadvojvoda
Karol Štefan.

Iz Senožec. 18. febr. Ker ima »Slov.
Narod« tako veselje, da blati katoliške uč-
telje, omenjamo mu, da se nad glavo »ko-
renito poboljšane«, pred par meseci nad-
učiteljem v Senožecah imenovanega moža
že nekaj dni zbirajo sivi oblaki. Koj, ko je
ta vneti pristaš liberalne stranke senožške
grom začul, se je podal k merodajnim ko-
rifejam te stranke moledovati, da bi mu
vsled njihovega upliva ta silni grom raz-
glave prepodili in pretečo mu nevihto tem-
perirali, kar pa bo težko šlo, ker sega na
dotičnem barometru temperatura vsled so-
parnega ozračja skrajno doli pod ničlo.

**Za stradajočo rodbino pok. gosp.
Drag. Jesenkota** nam je izročila: »Ve-
sela družba pri Vosperniku« 10 kron, in
dva neimenovana po 2 kroni. Hvala lepa!
Prosimo lepo nadaljnjih darov, ker je sila
uboge vdove s sedmimi nepre-
skrbljivimi otroci res nepopisna.

Umrli je na Dunaju 23. t. m. pred-
sednik akcijske družbe belopeške g. Robert
Meebold v 74. letu. Bival je večkrat v
Beli peči.

Semenj v Črnomlju. Letošnji veliko-
nodni veliki semenj se vsled praznika Ma-
rijinega oznanjenja vrši v Črnomlju v po-
nedeljek dne 24. marca 1902.

Kot sokrivca umora otroka so
prijeli te dni posestnika sina Ign. Kastelica
iz Leševja pri Krki. Kastelica so l. 1895 ob
enem z morilko Marg. Kuhel že prijeli, a
ga radi pomanjkanja dokazov opustili. Iz-
dala ga je sedaj v 6letno ječo obsojena
Kuhel.

Položaj v Trstu. Nekaterniki so se
jako bali, da se preteklo nedeljo ne bi po-
novili kaki nemiri, vendar je ostalo po Trstu
vse mirno. Konsignirana sta bila dva bata-
ljona vojakov. Listov ni treba več cenzuri
predložiti tri ure pred izidom, ampak samo
eno uro pred izidom. Včeraj ob 8. uri zju-

traj so odplule iz Trsta ondi zasidrane vojne
ladije. Predsednik »Lloyda« Becher in
predsednik pomorske oblasti sta odpotovala
na Dunaj, kamor ju je poklical na pogovor
ministerski predsednik. V soboto je bilo v
Trstu aretiranih 24 oseb.

Avtomobil - omnibus v Gorici.
Nek dunajski podjetnik namerava uvesti v
Gorici v promet električne avtomobil-omni-
buse. V vsakem avtomobil - omnibusu bode
prostora za 30 oseb.

**Burska vojna pride na vrsto v mej-
narodni panorami** že v četrtek in bo raz-
stavljena ta zanimiva serija celih deset dni,
do konca drugega tedna. Predočevali se bodo
posebno prizori z bojišča pri Spionskopu,
Kimberleyu in ob reki Tugeli. V Zagrebu
je bila ta serija tako številno obiskana, da
so morali večkrat zapirati vrata razstavnega
prostora. — Turkestan in ruska osrednja
Azija je razstavljena še jutri.

Učiteljska služba je razpisana do
25. marca na dvorazrednici v Poljanah
nad Škofjo Loko. Prošnje sprejema okrajni
šolski svet v Kranju.

Najnovejša od raznih strani.
Vas pogorela. V bližini Moskve je po-
polnoma pogorela vas Peški. Pet oseb je
zgorelo. — Vojaštvo in cerkvene
pesmi. Nek praški list javlja, da je na
ondotno garnizijo prišlo povelje, naj se pri
pevskih vajah med vojaki uvede tudi petje
cerkvenih pesmij, da bodo mogli vojaki peti
pri cerkvenem opravilu. — Strašni pri-
zori v Petrogradu. Dan na spomin
ustanovitve petrogradske univerze je bil jako
krvav. V nekem ljudskem gledališču je prišlo
do krvavih prizorov. Dijaki so pričeli brati
proklamacije ljudstvu. Nakrat je množica na-
ročenih hlapcev planila na dijake in jih stra-
hovito razmesarila. 20 težko ranjenih so pre-
nesli v bolnico. Nek dijak se je ustrelil. —
Častni grob za Holuba. Dunajska
mestna občina je sklenila pokopati umrlega
dr. Emila Holuba v častnem grobu. — K
smrti na vseh ali je obsodilo sodišče
v Sarajevu Gligo Kujmudić, ki je umoril
svojega očeta.

Telefonska in brzojavna poročila.

Rakek, 25. febr. Župan Modio
zopet enoglasno voljen župa-
nom, v starešinstvo pa Ivan Fatur,
Lud. Ševar, Janko Jeglič, Janez
Bajt, Matija Matičič in Janez Go-
deša.

Dunaj, 25. febr. Današnje nada-
ljevanje proračunske debate ni do sedaj
prav nič zanimivo. Od slovenske strani
je še oglašen k besedi poslanec Ploj,
od češke pa dr. Stransky. Ta dva
govora bodeta zaključila proračunsko
razpravo. Tudi minister Böhm Bawerk
je oglašen k besedi.

Dunaj, 25. febr. Z ozirom na to,
da je za specialno debato oglašanih nad
600 govornikov, so se pojavile velike
težave, kako naj bi se govorniki uvr-
stili. Danes je bil radi tega, kakor smo
že včeraj javili, sestanek načelnikov
strank. Od oglašanih govornikov bode
komaj polovica prišla k besedi.

Dunaj, 25. febr. Agrarci silijo
vedno silnejše na to, naj se vprašanje
o terminski kupčiji reši še v tekočem
zasedanju. Danes se radi tega vrši po-
govor prizadetih resortnih ministrov s
pododsekom in z vodji agrarcev. V do-
tični seji bode vlada razkrila svoje na-
mene.

Rim, 25. febr. Velika večina tu-
kajšnjih delavcev je zavrgla predlog o
splošni stavki.

London, 25. febr. Iz Pretorije po-
ročajo, da je 300 Burov prodrlo vrsto
stražnic mej Frankfortom in Wrede.
Več Burov je ubitih. Njih trupa so
Buri odvedli seboj. Dewet se nahaja
sedaj ob reki Wilge.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 806 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura po Celziju	Velikost Vetrovi	Nalob	Oblač.
24. 9. zveč.	734.4	-10	sl. sever	oblač.	
7. jut.	730.6	-16	sl. jz.ah.	sneg	05
25. 2. popol.	729.2	-14		dež	

Srednja včerajšnja temperatura -11°, normale 0-7°

Zitne cene

dné 24. februvarija 1902.
(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za pomlad	K 9-72 do 9-73
" " " " " " " "	9-58 do 9-59
" " " " " " " "	8-50 do 8-55
Rž za pomlad	7-74 do 7-75
" " " " " " " "	7-75 do 7-76
Koruzna za maj-junij	5-64 do 5-65
Oves za pomlad	7-90 do 7-91
" " " " " " " "	7-98 do 8-00

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K 9-44 do 9-45
" " " " " " " "	8-32 do 8-33
Rž za april	7-67 do 7-69
" " " " " " " "	6-92 do 6-93
Oves za april	7-59 do 7-60
" " " " " " " "	6-30 do 6-32
Koruzna za maj	5-34 do 5-35
" " " " " " " "	5-49 do 5-50

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 9-50 do 10-20
" " " " " " " "	9-80 do 10-20
Rž	7-80 do 8-00
" " " " " " " "	7-20 do 8-60
Ječmen	6-85 do 7-73
" " " " " " " "	5-65 do 5-70
Koruzna ogerska, stara	5-60 do 5-70
" " " " " " " "	6-56 do 7-00
Činkvanti	6-30 do 6-50
" " " " " " " "	7-85 do 8-05
Oves srednji	7-75 do 10-75

Dunajska borza

dné 25. februvarija.

Skupni državni dolg v notah	101-50
Skupni državni dolg v srebru	101-35
Avstrijska zlata renta 4%	120-75
Avstrijska krona renta 4%	98-90
Ogerska zlata renta 4%	120-05
Ogerska krona renta 4%	97-20
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 glid.	1634-—
Kreditne delnice, 160 glid.	696-25
London vista	240-05
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-25
20 mark	23-44
20 frankov (napoleonor)	19-07
Italijanski bankovci	93-—
C. kr. cekini	11-32

155 1-1

Podpisani naznanja vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest o smrti svoje nepozabljive ljubljene soproge, gospe

Katarine Vertačič roj. Gracel

katera je danes 21. februvarja ob polu 3. uri zjutraj, previdena s sv. zakramenti za umirajočice, v 68. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspala.

Truplo predrage ranjce bode v soboto, 22. februvarja ob 5. uri popoldne na tukajšnjem pokopališču k večnemu počitku položeno.

Sv. mase zadušnice brale se bodo v mnogih cerkvah.

Drago pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev.

NOVO MESTO, dné 21. februvarja 1902.

Anton Vertačič, posestnik in stotnik unif. mestne meščanske garde.

Zahvala. 256 1-1

Podpisani izreka tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za dokaze srčnega sočutja mej holecizijo in ob smrti svoje ljubljene soproge, gospe

Katarine Vertačič roj. Gracel

kakor tudi za mnogostevilno vdeležbo pri spremstvu umrle k zadnjemu počitku, posebno se č. gg. duhovnikom in gg. uradnikom najiskrenejšo zahvalo.

NOVO MESTO, 24. februvarja 1902.

Anton Vertačič, posestnik in stotnik unif. mestne meščanske garde.

Na prodaj sta

2 križeva pota

oba po 95 cm. visoka, po glid. 65—jeden pri 189 12-5

FR. TOMAN-u,

podobarju in pozlatarju v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 1.

Hiša z gostilno

obstoječa iz treh gostilniških ter štirih spalnih sob, dvema kuhinjama, kletjo ter z lepim zaraščenim vrtom, se da z vso opravo v najem oziroma se tudi proda. — Taista stoji v Šent Vidu pri Ljubljani tik državne ceste, blizu farne cerkve, ter novo zidanih „Škofovih zavodov“. 233 2

Več se poizve ravnotam pri lastniku št. 7.

Oljnaté barve v kositarnih škaflicah za razprodajalec in lastno uporabo se dobé pri tvrdki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Frančiškanske ulice 228 5 12-7

Vnanja naročila proti povzetju.

Trgovski pomočnik,

oziroma vodja filijalke, se sprejme pri Gospodarskem društvu v Trnovem na Notranjskem, kamor je tudi ponudbe vpoletati. Veš mora biti manufakture in mešane blaga popolnoma, da lahko sam deluje. Oženjeni imajo prednost, posebno kateri bi vložili malo kavicijo. 253 3-1

Poštna in brzojavna ekspeditorica

želi dobiti primerno službo. Je zmožna tudi samostojno poslovati. 245 3-1

Ponudbe prosi pod „Ekspeditorica A. Z.“ na upravnistvo „Slovenca“.

Trgovski učenec

V trgovino z mešanim blagom na deželi (Dolenjsko) se sprejme takoj priden deček iz poštene hiše, ki zna dobro brati, pisati in računati.

Naslov pové iz prijaznosti upravnistvo „Slovenca“. 246 3-1

Vsako število desk in tramov

kupuje po ugodni ceni in proti takojšnjemu plačilu. 124 20-12

Anton Deghenghi

lesni trgovec na Knezovem posestvu zraven „Figovca“

Dunajska cesta, Ljubljana.

Spretni zastopniki se sprejmo!

Najboljša uporaba mleka!

Kar največ in najfinejšega surovega masla!

Le mogoče, če se mleku odvzame smetana po

Alfa-Separator-ju.

500 prvih priznanj; 135 52-5

v Parizu 1900 „Grand Prix“.

1/4 milijona tacihi strojev v rabi!

Se lahko prenaša na planino.

Vsi drugi stroji za mlekarstvo

Popolne oprave za dobivanje sirotke za roko in parno moč.

Načrti, proračuni.

Akcijska družba Alfa-Separator,

Dunaj, XVI., Ganglbauergasse 29.

Ceniki, podučne brožure brezplačno.

Zaloga za južne dežele v Gradcu, Annenstr. 26.

Ustanova za vojaške sirote.

Pri mestnem magistratu ljubljanskem podeliti je za tekoče leto

Josip Suehnlovo ustanovo za vojaške sirote

v znesku 75 K 60 h

Pravico do te ustanove imajo uboga sirota vojaškega rodu, nai bodo zakonske ali pa nezakonske, in je prošnje za podelitev taiste vložiti pri tem uradu do 4. marca letos.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 8 februvarija 1901.

Zahtevajte povsodi pristni

„Cvekov brinovec“

od Franc Cvek-a v Kamniku.

240 10-1

Št. 2340.

Razpis.

247 3-1

V Metliki je izpraznjena služba

provizoričnega deželnega živinozdravnika.

S to službo združeni so dohodki letnih 1400 K, in sicer je v pokritje te svote zagotovljen iz deželnega zaklada znesek 800 K, dočim sta se mestna občina Metlika in sodni okraj Metlika zavezala po 300 K prispevati v to svrhu.

Dotični živinozdravnik je dolžan brezplačno ogledovati meso v mestu Metlika ter živino, ki se prižene tje kaj ob letnih semnjih ter tedenskih tržnih dnevih.

Prošilci za to službo pošljejo naj svoje prošnje z dokazili starosti, znanji slovenskega in nemškega jezika in o živinozdravniški vposobljenosti

do dné 15. marca 1902

podpisanemu deželnemu odboru.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 21. februvarija 1901.

Št. 4729.

Razglas.

241 3-1

Podpisani mestni magistrat naznanja stavodolžnim mladeničem:

1. Glavni nabor za deželno stolno mesto Ljubljano se bo vršil letos 13 in 14 marca v „Mestnem domu“ na Cesarja Jožefa trgu in sicer 13 marca za one zunanje mladeniče, katerim se je dovolilo priti k naboru v Ljubljani, 14. marca pa za mladeniče, ki so pristojni v Ljubljano.

Začetek ob 8. uri dopoldne.

2. Stavljencem, odnosno tudi njihovim moškim svojcem, ki se pozovejo k naboru, je priti o pravem času in snažnim na nabirališče, ter naj vložé v pravem času potrebne dokaze, če se oglašé za ugodnost:

- a) kot kandidati duhovskega stanu, kot posvečeni duhovniki in kot nameščeni dušni pastirji (§ 31 voj. zak.);
- b) kot podučitelji, učitelji in učiteljski kandidati (§ 32 voj. zak.);
- c) kot posestniki podedovanih kmetij (§ 33 voj. zak.);
- d) iz rodbinskih razmer (§ 34 voj. zak.);
- e) enoletne prezentne službe (§ 25—29 voj. zak.).

3. Stavljenci, kateri želé ugodnosti po §§ 31—34 voj. zak. in imajo tudi pravico do ugodnosti enoletne prezentne službe, morejo se zglašiti, ako bi se jim odklonila prošnja za kako prej omenjenih ugodnostij, za ugodnost enoletne prezentne službe pri glavnem naboru.

4. Kdor zanemari stavno dolžnost, ali v obče katero iz vojnega zakona izvirajočih dolžnostij, se ne more izgovarjati, da mu ni bil znana ta razglas.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 17. februvarija 1902.

* Velika izber najfinejših slaščic in peciva. *

Slavnemu p. n. občinstvu si usojam uljudno naznanjati, da otvorim s 1. marcom t. l.

na Glavnem trgu štev. 6

slaščičarsko in pekovsko podružnico

ter priporočam vedno sveže, dobro in ceneno blago.

V filijalki

se sprejemajo naročila, tičoča se pekovskega, kakor tudi slaščičarskega obrta.

Vsakovrstno pecivo

potice, štruce, ržen kruh itd., kakor tudi vsakovrstni fini kruh na vago.

Vedno bogata izber vsakovrstnih najfinejših slaščic.

Rednim odjemalcem kruha dostavljanje na dom.

K mnogobrojnemu obisku vabi najuljudneje

238 5-2

Jakob Zalaznik.

* Štirikrat na dan sveže in okusno pecivo. *

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

I., Wolfzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 134 15